

Vzročni odvisnik

Pozdravljeni, učenci!

O **vzročnem odvisniku** smo že govorili, ko smo obravnavali razliko med vzrokom in namenom. Danes ga bomo spoznali podrobneje.

Najprej reši naloge na **povezavah**:

- <https://eucbeniki.sio.si/slo8/2318/index1.html>
- <https://eucbeniki.sio.si/slo8/2318/index2.html>

Sledijo vaje za ponavljanje in utrjevanje snovi. Najprej reši **naloge v samostojnem delovnem zvezku** na str. 66–70, nal. 1–5.

V zvezek **prepiši snov** o vzročnem odvisniku.

Reši še nalogi 6 in 7.

Preglej rešitve:

1. naloga:

a-naloga:

3 Oprosti, ker sem ti pozabila povedati, kaj moraš narediti za domačo nalogo.	(da bi se nekemu opravičili)
4 Oprostite, s čim vam lahko postrežem.	(da bi bili vljudni)
2 Oprosti, danes se res ne bi pogovarjal o tvojem slabem vedenju.	(da bi se izognili prepiru)
4 Oprostite, grem lahko mimo vas.	(da bi bili vljudni)
3 Oprostite, ker sem imel tako na glas televizijo.	(da bi se nekemu opravičili)
1 Oprosti, ali lahko še enkrat ponoviš zadnji stavek.	(da bi pritegnili pozornost govorca)

b-naloga:

Po smislu.

2. naloga:

Opravičilo moramo vedno izreči iskreno./Opravičilo izrečemo le zato, da imamo mir.

Kdor se komu opraviči, je poraženec./**Kdor se komu opraviči, je zmagovalec.**

Pri opravičevanju moramo uporabiti čim več besed./**Opravičevanje naj bo kratko.**

Pri opravičevanju se lahko malo pošalimo./**Pri opravičevanju se nikoli ne šalimo.**

Ko se opravičujemo, gledamo v tla./**Pri opravičevanju osebi gledamo v oči.**

- *Po smislu, npr.:*

Pojdi k njemu, ga poglej v oči in ga prosil, naj ti oprost, ker si ga užalil.

3. naloga:

Ker lahko z dolgimi opravičili neprijeten položaj le poslabšamo.

Ker pogled v tla ali stran pomeni neiskrenost.

Ker bo naše opravičilo delovalo neresno.

4. naloga:

a-naloga:

	Vprašalnica + povedek glavnega stavka
1. poved	Zakaj bo zameril?
2. poved	Zakaj je (zmagovalec)?

b-naloga:

A Po kraju dejanja glavnega stavka.

C Po času dejanja glavnega stavka.

B Po namenu dejanja glavnega stavka.

Po vzroku dejanja glavnega stavka.

c-naloga:

Po vzroku sem se spraševal/-a z vprašalnico **zakaj**, z veznikom **ker** pa je izražen vzrok dejanja.

č-naloga:

Vprašal/-a sem se po glavnem stavku/**odvisnem stavku**.

d-naloga:

Odvisnik, ki izraža vzrok dejanja glavnega stavka, se imenuje **vzročni** odvisnik.

5. naloga:

a-naloga:

DA NE

b-naloga:

- 1 Poved je enostavčna.
- 2 Poved je dvostavčna.
- 2 Na začetku dvostavčne povedi je odvisni stavek, nato pa glavni stavek.
- / Glavni stavek v dvostavčni povedi stoji pred odvisnim stavkom.
- 2 V glavnem stavku dvostavčne povedi ni prislovnega določila vzroka.
- / V enostavčni povedi je vzročni odvisnik.
- 2 Vzrok dejanja iz glavnega stavka izraža celotni odvisni stavek.
- 1 Vzrok dejanja je izražen z besedno zvezo.
- 2 Stavka v povedi sta med seboj ločena z vejico.

c-naloga: /

6. naloga:

a-naloga:

- **Včasih jo izrečemo**, ker želimo pritegniti pozornost ogovorjenega.
- **Oprosti lahko rečemo tudi**, ker se ne želimo prepirati.
- **Pogosto besedo oprosti ali oprostite uporabimo**, ker želimo biti do drugih vljudni.

b-naloga:

	Vprašalnica + povedek glavnega stavka
1. poved	Zakaj izrečemo?
2. poved	Zakaj rečemo?
3. poved	Zakaj uporabimo?

7. naloga:

a-naloga:

Po smislu, npr.:

Ker je imel avtobus zamudo, so člani gledališke skupine eno uro čakali na postaji./Člani gledališke skupine so eno uro čakali na postaji, ker je imel avtobus zamudo.

Ker je bilo fantom dolgčas, so se začeli loviti./Fantje so se začeli loviti, ker jim je bilo dolgčas.

Ker je bil Jan pri tem nepazljiv, je spotaknil glavnega igralca./Jan je spotaknil glavnega igralca, ker je bil pri tem nepazljiv.

Ker je Andrej čutil bolečine v nogi/Ker je Andreja bolela noga, so skoraj odpovedali svoj nastop./
Skoraj so odpovedali svoj nastop, ker je Andrej čutil bolečine v nogi/ker je Andreja bolela noga.

Ker jih je bilo strah nastopa/nastopati/Ker jih je bilo pred nastopom strah, so med vožnjo z avtobusom večinoma molčali./Med vožnjo so večinoma molčali, ker jih je bilo strah nastopa/nastopati/ker jih je bilo pred nastopom strah.

Ker je avtobus odpeljal pozneje, bodo najbrž morali naravnost na oder./Najbrž bodo morali naravnost na oder, ker je avtobus odpeljal pozneje.

b-naloga:

Po smislu.

